

Kynnys ry
Siltasaarencatu 4
00530 Helsinki

19.8.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Lausunto esteettömyysdirektiivin toimeenpanosta (Diaarinumero VN/11443/2021)

Kynnys ry on vammaisten henkilöiden ihmisoikeusjärjestö, joka työskentelee vammaisten henkilöiden yhdenvertaisten oikeuksien toteutumiseksi sekä suomalaisessa yhteiskunnassa että kansainvälisellä tasolla. Kynnys ry esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kynnys ry korostaa sitä, että lähtökohtana ja tavoitteena tulee olla, että kaikki yksityiset ja julkiset palvelut, tuotteet ja ympäristöt olisivat saavutettavia kaikille kansalaisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Suomen valtion on vahvistettava direktiivin liitteessä I määriteltyjä vaatimuksia tiukempia säädöksiä. Lainsäädäntöä valmisteltaessa tulisi osallistaa vammaisjärjestöjä siten, että niillä on mahdollista ottaa kantaa konkreettisiin säädöksiin riittävän aikaisessa vaiheessa.

Rakennetun ympäristön osalta esteettömyysdirektiivi jättää harkintavaltaa jäsenvaltiolle. Monen palvelun ja tuotteen kohdalla niihin liittyvän rakennetun ympäristön esteettömyys on olennaisen tärkeitä, jotta palvelua tai tuotetta on kaikkien ihmisten mahdollista käyttää. Tämän vuoksi Kynnys ry vaatii, että Suomen valtion tulee päättää implementoida liitteen III mukaiset vaatimukset. Implementointi tulisi tehdä siten, että lainsäädäntöön sisällytettäisiin em. vaatimukset siltä osin kuin ne täydentävät olemassa olevaa lainsäädäntöä.

Direktiivin minimivaatimukset täyttävä lainsäädäntö tulisi koskemaan vain osaa palveluista ja tuotteista. Direktiivi ei aseta esim. rakennuksia, kodinkoneita tai matkailua (tuotteena) koskevia pakollisia esteettömyysvaatimuksia. Kansallisessa lainsäädännössämme pitäisi asettaa laajemmat esteettömyys- ja saavutettavuusvaatimukset em. palveluille ja tuotteille. Lisäksi esteettömyys- ja saavutettavuusvaatimusten tulisi koskea oppimateriaaleja ja -menetelmiä sekä kulttuuripalveluja.

Kaikille sopiva suunnittelu on kaiken perusta ja jokaisen käyttäjän oikeus. Koulutusta ja osaamista saavutettavuudesta ja esteettömyydestä tulisi lisätä osana esteettömyysdirektiivin toimeenpanon valmistelua. Selkeyden vuoksi sekä digipalvelulain että tulevan yleislain noudattamista tulisi valvoa sama viranomaisena. Oikeussuojakeinona olisi säilytettävä ainakin kaikille avoin kantelumenettely. Lisäksi valvovalla viranomaisella on oltava oikeus käyttää tehokkaita sanktioita. Tieto valvovasta viranomaisesta ja oikeussuojakeinoista tulisi olla helposti kansalaisten saatavilla. Lisäksi tulee varmistaa, että julkisen hankinnan/kilpailutuksen kautta hankitut tuotteet ja palvelut eivät jää pois valvonnan piiristä.

Lisätietoja: lakimies Mika Välimaa, p. 045 773 10105, mika.valimaa@kynnys.fi.

Maskussa 19.8.2021

Mika Välimaa
lakimies, Kynnys ry